

της **Δήμητρας Σπανού**

Διάσημοι άντρες, μεταξύ των οποίων και ο Μπαράκ Ομπάμα, επιστρατεύτηκαν στο νέο βιντεάκι της **καμπάνιας του Λευκού Οίκου** ενάντια στους βιασμούς στα κολέγια. Αυτοί λοιπόν οι διάσημοι άντρες, που προφανώς λειτουργούν ως πρότυπα για την αμερικάνικη κοινωνία, απευθύνονται επίσης σε άντρες, στους οποίους εξηγούν γιατί δεν πρέπει να βιάζουν αλλά αντίθετα να σέβονται τις γυναίκες. Η πρωτοβουλία ανήκει στον αντιπρόεδρο Τζο Μπίντεν, ο οποίος ήδη από τη δεκαετία 1990 έχει ασχοληθεί συστηματικά, σύμφωνα με τη σχετική ιστοσελίδα, με το θέμα της ενδοοικογενειακής και σεξουαλικής βίας κατά των γυναικών. **Παρόμοιο βίντεο**, επίσης με διάσημους άντρες, είχε γυριστεί και παλιότερα με θέμα τη βία κατά των γυναικών.

Το βίντεο:

Σίγουρα αποτελεί μια θετική πρωτοβουλία, όταν οι δύο ηγετικές φιγούρες ενός κράτους μιλούν δημόσια για την έμφυλη βία, ειδικά όταν αυτό αποτελεί κομμάτι μιας καμπάνιας που παίρνει – τουλάχιστον με βάση αυτά που ισχυρίζεται – διάφορες μορφές, καθώς δείχνει πως υπάρχει βούληση για δράση σε ένα εξαιρετικά σημαντικό πρόβλημα. Ένα βασικό πρόβλημα με την έμφυλη βία είναι το γεγονός ότι τα θύματα συχνά αισθάνονται πως είναι μόνα τους και δεν μπορούν να στραφούν πουθενά ή πως αν στραφούν κάπου, τότε θα κατηγορηθούν ότι φταίνε. Έτσι, πολύ συχνά φοβούνται να καταγγείλουν το περιστατικό. Οπότε,

το να παίρνουν θέση κατά της έμφυλης βίας πρόσωπα (και μάλιστα άντρες) με θεσμική εξουσία μπορεί να βοηθήσει ώστε τα θύματα να μην αισθάνονται αυτή τη μοναξιά.

Επίσης, έχει ενδιαφέρον ότι, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της έμφυλης βίας, διεξάγεται μια καμπάνια στοχευμένη στις σεξουαλικές επιθέσεις σε κολέγια και σε ηλικίες 16-24, που αποτελούν ένα σοβαρό και δισεπίλυτο πρόβλημα, διαπιστωμένο εδώ και εικοσιπέντε χρόνια. Κατά αυτό τον τρόπο υπάρχει η δυνατότητα να εξειδικευτεί ένα γενικό πρόβλημα, να αναπτυχθούν εργαλεία και να παρθούν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες από τους αρμόδιους φορείς. Τέλος, να πούμε ότι, παρόλο που στο βίντεο δεν αναφέρεται, στην καμπάνια καταγγέλλεται πως και οι άντρες μπορεί να είναι θύματα σεξουαλικής βίας.

Παρόλα αυτά, εστιάζοντας στο βίντεο, δεν μπορούμε να μη σταθούμε σε ορισμένα προβληματικά χαρακτηριστικά. Καταρχάς, μπορούμε να προσπεράσουμε το γεγονός ότι οι ΗΠΑ έχουν δικαιολογήσει, στο εσωτερικό τους πρώτα από όλα, καταστροφικές πολεμικές επιχειρήσεις σε άλλες χώρες με το ιδεολόγημα της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικά των γυναικείων (π.χ. στο Αφγανιστάν), έχουν πολλάκις κατακριθεί για βασανιστήρια (που περιλαμβάνουν και βιασμούς) ενώ παράλληλα έχουν καλλιεργήσει την ισλαμοφοβία, παρουσιάζοντας το Ισλάμ ως απειλή απέναντι στον «προοδευτικότερο» δυτικό πολιτισμό; Δηλαδή, ας είμαστε ειλικρινείς, πώς αυτές οι κυρίαρχες πολιτικές συνδυάζονται με τον σεβασμό στον άλλο, ακόμα και αν πρόκειται για τις γυναίκες στην ίδια τους την χώρα;

Η ίδια λογική μιας ανώτερης δύναμης που χρειάζεται να παρεμβαίνει για να σώζει εκείνους που η ίδια χαρακτηρίζει ως χρίζοντες προστασίας διαπερνά και το συγκεκριμένο βίντεο. Είναι η λογική του «σωτήρα» και είναι βαθύτατα πατριαρχική. Οι άντρες που επιλέχτηκαν για να μιλήσουν, αν και υποτίθεται ότι προέρχονται από μια φυλετική και επαγγελματική ποικιλία, ανταποκρίνονται και αναπαράγουν αυτό το πρότυπο και το κάνουν εντέλει με την υπεροψία του σχεδόν τέλειου, υποδειγματικού δυτικού άντρα.

Έτσι, ενώ είναι θετικό ότι το βίντεο απευθύνεται σε άντρες, που από ότι γνωρίζουμε είναι συνήθως οι θύτες, θέλοντας να τους κάνει συμμάχους αλλά και να απενοχοποιήσει τα θύματα, ο πήχης είναι πολύ χαμηλά. Η ανδρική εξουσία και τα προνόμια που πηγάζουν από αυτήν δεν αμφισβητείται, αλλά αντίθετα κολακεύεται και προωθείται. Οι άντρες είναι αυτοί που έχουν και το πεπόνι και το μαχαίρι. Είναι εν δυνάμει βιαστές, γιατί έχουν την απαιτούμενη δύναμη ή την ικανότητα, αλλά δεν πρέπει να βιάζουν. Σαν τη γνωστή ατάκα από τα κόμιξ με υπερήρωες ότι «με την μεγάλη δύναμη έρχεται και η μεγάλη ευθύνη».

Ο λόγος που οι άντρες θα πρέπει να φέρονται υπεύθυνα απέναντι στις γυναίκες είναι πως ο βιασμός είναι «έγκλημα» και δεν είναι «σωστός». Όχι γιατί αποτελεί μια βίαιη και τρομαχτική άσκηση εξουσίας από άνθρωπο σε άνθρωπο που απέχει έτη φωτός από την ισότητα ή έστω γιατί έχει καθοριστικές επιπτώσεις στη ζωή, τον ψυχισμό και το σώμα υπαρκτών ανθρώπων ενώ και μόνο το ενδεχόμενο βιασμού αποτελεί αιτία καθημερινού φόβου στον μισό πληθυσμό. Ούτε γιατί η σεξουαλική πράξη οφείλει να περιλαμβάνει αμοιβαία απόλαυση, εφόσον μιλάμε για ανθρώπους και όχι αντικείμενα. Επιπλέον, οι άντρες δεν πρέπει να βιάζουν γιατί ο βιασμός μπορεί να συμβεί σε μάνες, αδελφές, συζύγους. Σαν να λέμε «μην το κάνεις για να μην στο κάνουν». Ή αλλιώς, όταν πάθουν κάτι τα καημένα τα γυναικόπαιδα, τότε δεν είναι τα ίδια που θίγονται, τραυματίζονται, υποφέρουν, θυμώνουν, αντιδρούν, αλλά το γόητρο, η ικανότητα ή ο εγωισμός του προστάτη.

Αυτό που μάθαμε δηλαδή από το βίντεο είναι πως ο άντρας ο σωστός είναι αυτός που αν και θα μπορούσε να βιάζει, θα πρέπει να επιλέξει να είναι ο σωτήρας και προστάτης, κάτι που φυσικά περιμένουν από αυτόν οι αβοήθητες γυναίκες. Μια λογική που όχι μόνο δεν αμφισβητεί τις ρίζες του προβλήματος της έμφυλης βίας, αλλά στην ουσία αναπαράγει προβληματικά στερεότυπα, που μειώνουν και τα δύο φύλα.

Πηγή: fylosykis.gr